

Director: CONST. I. ȘTEFĂNESCU
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Vasile Goldiș No. 5.
 Telefon 1678
ARAD

ABONAMENTE

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni. Pentru bănci, cafenele, industrii toate instituțiile particulare și administrațiile publice lei 1500 anual.

Dela o zi — la alta

Ridicarea la gradul de sublocotenent a promoției „Voevodul Mihai”

Solemnitatea avansării nouilor absolvenți ai școlilor militare. — Urarea M. S. Regelui

BUCUREȘTI, 4. — Ieri, la orele 11.30 a sosit Suveranul, însoțit de Marele Voevod Mihai. S'a făcut serviciul religios apoi nouii sublocotenenti au depus jurământul în fața M. S. Regelui. General Paul Anghelescu, ministrul armatei a ținut o cuvântare în care a felicitat pe cei avansați și le-a ura o carieră strălucitoare. Suveranul a rostit următorul discurs:

„Jubiți camarazi, prin înaintarea voastră la gradul de sublocotenent intrați astăzi definitiv în cariera ostășească. Ca șef suprem al armatei, și ca Rege al acestei țări, mi se umple sufletul de bucurie văzându-vă pe toți adunați aici. Adâncul sufletului Meu, urez acestei promoții, care poartă numele scumpului Meu fiu, tot ce poate un suflet de ostaș urez generațiilor viitoare. Ați ales o carieră care de veacuri este considerată ca cea mai mândră și cea mai frumoasă, dar care cere și cea mai mare deosebită atenție. Au trecut de mult vremurile în care cariera de ofițer era privilegiul unei clase. Să nu uitați încă, dacă acele vremuri au tre-

cut, spiritul care indemnă acea clasă de a deveni ostaș trebuie să dăinuiască, să treacă peste clase, să pătrundă în sufletele voastre. Obârșia ofițerimei a fost cavalerismul și nobilimea. Astăzi, când ești ofițer, Eu cer dela fiecare să fie cavaler și nobil în sufletul său. Cu aceste calități, veți ști în decursul carierei să răzbiți și să rămâneți neatinși de toate valurile păcătoase care pot să treacă peste capetele voastre.

A fi ofițer, nu înseamnă a purta numai uniforma, — înseamnă a fi un om întreg și înainte de toate, a avea spiritul de credință și spiritul neprecupeț al disciplinei. Acest spirit, care sunt convins că bate în sufletele voastre, trebuie să se desvolte și să crească, ca să devină o a doua natură.

Gândul Meu vă însoțește la corpurile de trupă la care mergeți și din tot sufletul Meu, vă fac caldă urare să fiți demni de marea voastră înaltașă. Să trăiți băeți!”

Revenit la tribună, Suveranul a primit defilarea nouilor ofițeri. A urmat apoi prezentarea de către Generalul Tekiewicz, șeful Statului Major polonez a ofițerilor cari compun misiunea poloneză, după care a avut loc o masă comună.

La orele 13, M. S. Regele s'a retras și în sunetele muzicilor militare, însoțit de Marele Voevod Mihai s'a îndreptat spre Palatul Regal din Calea Victoriei.

Ungurii se pregătesc de război!

Am reprodus, ieri, o telegramă a agenției telegrafice „Radiopress”, din al cărei conținut s'a putut vedea clar că grija pune națiunea germană și'n ce privește regimul regiunilor de frontieră. Cine? Germania cea înarmată, pe drept cuvânt: Până'n dinții!... Și, comentând desinteresarea noastră depe cel mai periclitat hotar al țării — hotarul apusean — am intitulat narațiunea despre nepermisele, nepatrioticele stări depe frontiera de Vest c'o întrebare: „Dar noi ce facem?”

În contradicție cu ce nu facem românii (nimic nici sub raportul unui început de securitate, măcar în ce privește plasarea în posturile de vitală importanță pentru organizarea apărării naționale și buna ei funcționare, de elemente numai de verificată încredere — schimbându-i, din timp, pe toți dubiozii din asemenea locuri depe graniță), vom mai reaminti și azi, organelor cu răspundere în stat: Cum se pregătesc ungurii de război.

N'am fost niciodată alar miști. Ba, în ce-i privește pe vecinii noștri... „dragi”, dela Apus, le-am ironizat cu toată sărghișta convenită exagerările, specifice ungurești... Sunt însă și cazuri în care le am admirat tenacitatea cu cari luptă pentru triumful cauzelor lor — indiferent că pun în mai toate acțiunile un șovinism iar propriu, unguresc...

Afară de organizațiunile militare și paramilitare camuflate și afară de lucrările de fortificațiuni — fixate dealungul și'n apropierea frontierei cu România — despre cari ne-am ocupat la vreme, ungurii au mai construit în ultimul timp și un mare dig — înalt în unele locuri de 8 metri — în dosul căruia se găsește un canal respectabil de adânc și

de lat. Lungimea digului și a canalului — care trece prin dreptul Salontei — e proiectată pentru câteva sute de kilometri, din care întindere o porțiune de mai bine de o sută de kilometri e și executată.

Motivul lucrării uriașe în făptuite, desigur, au știut ungurii cum să-l camufleze — și pe aceasta: „Pericolul de inundațiuni ce-ar surveni din revărsarea Crișurilor și umflarea canalelor depe teritoriul României, cum și din necesitatea de irigațiuni pentru agricultura”...

O fi, în aparență, oarecum îndrituită justificarea ungurească — dacă justificările ungurești pot fi luate drept sincere vreodată — însă, rostul digului și al canalului despre cari vorbim, e cu totul altul: Ele au

un caracter pur militar — defensiv și ofensiv! Defensiv, pentru că împiedică penetrarea pe teritoriul Ungariei, pe acolo, a ofensivelor unelte pe război, blindate și motorizate; iar ofensiv, fiindcă fortificațiunile ce le indicăm constituiesc o bună bază în vederea unor operațiuni militare spre teritoriul României. În plus, cu debitul mare de apă rezervă ce-l au în canal, ungurii pot oricând să ne inunde satele din fața lucrării executate de dânsii, transformându-le în adevărate lacuri și zădărniciind astfel și încercările noastre de apărare în acea regiune.

Repetăm întrebarea: Dar, noi ce facem!

Const. I. Ștefănescu

Nouii tulburări în Belgia
Ministrul justiției lovit de manifestații împotriva amnistiei

BRUXELES, 3. — D. Laveleye, ministrul justiției, promotorul legii amnistiei a fost ieri la Mons obiectul unor manifestații foarte violente. Ministrul a sosit la Mons la ora 15.30 fiind zărit în fața palatului de justiție de foștii luptători care manifestau tocmai acolo împotriva amnistiei, cu intervenția poliției ministrul justiției a putut pătrunde în palat.

Când după câțiva timp D. Laveleye a părăsit palatul de justiție, mulțimea a rupt cordonul poliștilor. Pălăria ministrului a fost trântit la pământ, iar un manifestant a izbit pe ministru cu pumnul în figură așa că a început imediat să sângereze. Cu mare greutate ministrul de

justiție a putut fi condus până la mașina sa, cu care a plecat spre Bruxelles.

BRUXELLES, 3. — Primind pe reprezentanții marilor asociații de foști luptători, Regele Leopold a declarat că nu poate fi vorba să revină asupra amnistiei acordate pe calea unui referendum popular și nici să se dizolve Camera sau să se ceară demisia actualului guvern. Nu trebuie să se atribue amnistiei caracterul unui atentat la demnitatea țării și la onoarea eroilor de război.

La încheiere, Suveranul a spus: „Întrebuințați prestigiul d-voastră de foști luptători pentru a readuce în spirite păcea. Ați salvat odată patria. Faceți aceasta din nou, acum!”

BULETIN INTERN

Din Cluj se anunță că d. Maniu a sosit ieri la Karlsbad, de va rămâne două zile. De aici va prezenta Consiliului vașilor la Praga unde va avea mai multe convorbiri politice, iar la sfârșitul săptămânii viitoare se va întoarce în țară. Prieteni săi îi prezintă o frumoasă primire.

Voevodul Mihai a absolvit a doua oară școlii pregătitoare de ofițeri în cursul viitorului an școlar. Într-un raport al șefului de departament al tronului va fi repartizat la una din școlile militare de ofițeri, urmând ca la 1 Iulie 1938 să primească tresa de sublocotenent.

În legătură cu incidentele cu privire la alegerea din Roman, proful Tănăsache a început cercetările la fața locului. D. Manoș a fost trimis în Strunga, șeful orgaoizației liștice din Roman a înștiințat telegrafic pe d. ministru Sassu și pe d. ministru Gabriel Marinescu. Se aş-

Placa din Căineni (Vâlcea)*
Cine era Carol VI

Carol VI s'a născut la 1685, ca fiu al lui Leopold I. Împăratul Germaniei (n. 1640, m. 1705).

Carol VII fu încoronat mai întâi rege al Spaniei, la Viena, în 1703 și la moartea lui Carol II, i se dete acest regat în 1704, având concurent la tron pe Filip al V, fiul lui Ludovic XIV, din care cauză nu putu intra în posesia acestei coroane.

Fu încoronat rege al Neapoliului în 1707.

La moartea fratelui său Iosef I în 1711, Carol VI fu numit Îm-

părat al Germaniei. Prin tratatul dela Rastadt din 1714 renunță la posesia Spaniei și obținu ducatele de Milan, Mantua, Sardinia și Țările de jos.

Sub domnia lui, trupele imperiale conduse de prințul Eugeniu, invinse pe Turci la Peterwaradin în 1716 și la Belgrad în 1717, când cuceriră și Oltenia care făcea parte din Dacia riverană zisă Dacia Riparia sau Dacia Ripensi, adică ținuturile dintre Tisa și Dunăre și o parte din Ungaria și Banat, și îi forțează să semneze

pacea de la Passarovitz în 1718.

Carol VI întreprinse un nou război contra regelui Spaniei, Filip V și intra în alianță formată contra acestui prinț, de către Franța, Marea Britanie și Statele Olandei 1718. Aceste diferende au fost aranjate prin tratatul din Viena din 1725.

Războiul se reaprinse, iar la 1733, cu ocazia alegerii Regelui Polonei, Frideric-August, pe care Împăratul l-a favorizat, în timp ce Franța susținea pe Stanislas. Acest război, se termină în 1735 printr'un tratat care dete Lorena lui Stanislas pentru despăgubirea coroanei sale.

În cele din urmă Carol VI fu din nou atacat de Turci la 1739,

când părăsi Valachia (Oltenia), Serbia și Belgradul, iar la 1740 muri în vârsta de 55 ani.

Carol VI lasă tronul fiicei sale mai mare Maria Theresa, născută la 1717, data cuceririi Olteniei. Ea ocupă tronul, pe care tatăl său i-l asigurase prin „Pragmatica Sancțiune” din 1713, prin care o declară moștenitoare a Statelor. Disputată de potrivnicii săi, ea își întări tronul prin războiul de succesiune al Austriei.

Mihail Drăgănescu

* A se vedea articolul „Doud Mărturie, 1717—1916” din „Economia” cu data de 27 Iunie 1937.

„ECOU” LITERAR-ARTISTIC

ingrijit de FLORICA CIURA

DIN FLAUTUL DE JAD

- Traducere din poezia chineză -

Impăratul

Pe un tron de aur masiv
Fiul cerului, strălucitor de nestemate,
Stă în mijlocul mandarinilor
Ca un soare înconjurat de stele.
Mandarinii discută grav de lucruri serioase,
Dar gândul împăratului a sburat
pe fereastra deschisă.
Pe pavilionul de porțelan,
Ca o floare strălucitoare înconjurată de frunze,
Impărăteasa stă în mijlocul doamnelor de onoare.
Se gândește că împăratul întârzie prea mult
la consiliu,
Și, nerăbdătoare, își face vânt cu evantaliul.
O adiere parfumată mângâie chipul împăratului.
„Impărăteasa prin falfăirea evantaliului său
Îmi trimete respirația ei parfumată”.
Și, strălucitor de nestemate,
Impăratul se îndreaptă spre pavilionul de porțelan,
Lăsând pe mandarini să se privească, în tăcere.

Al. T. Stamatiad

Drum în noapte

Sus pe o cărare,
Trece doamnă mare;
Cu argint în plete.
Și în ochi ninsoare,
Fuge după soare.

Iar în urma ei,
Pași grei de smei,
O descântă'n apă,
Și mormânt îl sapă,
La cruci de cărare
Fără cer și zare.

Suie doamnă mare
Peste munți de sare,
Peste șerpi de aur,
Cu chip de balaur,

Iar în urma ei
Cetele de smei
Arc de soare 'ntind,
In fântâni o prind,
In fântâni cu stele
Cu roua pe ele,
Cu lacrimi de ciute,
Prin codri pierdute.

Florica Ciura

Vis sinistru...*)

Plouă. In stradă bate rece vânt,
Un om în dric se duce spre mormânt
Urmat de-ai săi cu'ndoliat veșmânt
Și-o fără lume cu sufletul frânt...

Tăcut și trist urmez după convoi,
Purtat de lumea cu pasul greoi,
Cu gândul călător prin vânt și ploii,
Visând veșnicia unei lumi noi...

Curând, mă vor duce și pe mine
Pe-aceste cărări de frunze pline.
Va fi tot ploae și flori puține
Vor umple cerul în nopți senine...

Și'n urma mea veni-vor muritori,
Vor plânga, poate, vor aduce flori
Să-mi pună pe mormânt. Pe cer cocori
Cânta-vor nostalgii de călători...

Fane George Pajiște

*) Din volumul „Incrustări pe un bulgăre de lut” în manuscris.

Epigrame

D-lui director al revistei
„Familia”, - care e foarte
cunoscută și se vinde.

Ai grijă de „Familia” dumitale
Se vinde orișicui pentru parale!...
A devenit de mult familiară
Se dă și cu reducere prin țară!

D-lui H. Cristea care voind
să se facă popă, a ajuns
un bun artist.

El popă dacă se făcea
Un mort pe lund îngropa
Dar azi cum a ajuns actor
Sera!, îngroapă - un spectator.

Preotul D. Cristescu: Arnota, R. Vâlcea, 1931

De prof. Constantin Rudnic

Preotul D. Cristescu, consilier cultural dela Sfânta Episcopie a Râmnicului și Noului Severin, ne dă o monografie a mănăstirii Arnota, din jud. Vâlcea. Cartea e dedicată d lui prof. N. Iorga. In 165 de pag. putem ca să parcurgem istoria mănăstirii Arnota ctitoria voevodului Matei Basarab, Domnul Țării Românești.

După „cuvântul înainte”, urmează cele XII capitole, începând cu descrierea geografică, atât de pitorească așezare a mănăstirii și împrejurările în care a fost întemeiată mănăstirea. Găsim considerații foarte interesante cu privire la sculptură și odorele sfintei mănăstiri, egumeni și sf. moaște, relicvii atât de prețioase ale trecutului bisericesc.

Cartea Păr. Cristescu are mai multe planșe - ilustrațiuni ale diferitelor așezări ale mănăstirii din trecut și cum se află azi în decursul reparațiilor ce se fac. Sunt expuse aci, atâtea din vechile tezaur ale neamului nostru, minunate lucruri demne de văzut, de înțeles și simțit. Din documentele vremii sunt culese toate moșiile și veniturile ce le-a avut mănăstirea Arnota, cu pitoreasca-i așezare.

Scumpe sunt pentru istoria noastră și mormintele cari străjuesc de atâtea vreme a lui Matei Basarab și a tatălui său Vel Vornicul Danciu, în pronausul Bisericii Arnota. Ele au străjuit dealungul vremii, amintindu-ne de gloria trecutului, de sfințenia locului și de datoria imperioasă a celor de azi. Mănăstirea e azi pe calea cea bună, inimosul consilier Preotul D. Cristescu cu ajutorul celor dornici și iubitori de trecutul istoric și bisericesc al neamului, au început opera de refacere a tot ce a fost glorios aci la Arnota. Desprindem din această carte timpla Bisericii Arnota făcută în timpul lui Constantin Brâncoveanu, o minune a artei noastre naționale, deasemenea și vetaliu ce-l zărim ornamentele florale, pictate sub cele două icoane împărătești, apoi cele două clopote ale Arnotei, din timpul lui Constantin Brâncoveanu. In cele II anexe sunt redată mai multe „zapise” (documente) cu privire la moșiile mănăstirii Arnota, multe sunt date chiar de Domnul Matei Basarab și de Constantin Brâncoveanu. Dela pag. 101-110, găsim pe ctitorul mănăstirii Arnota și portretul lui - multe amănunte din viața sbuciumată a Domnitorului, sufletul lui mare îl găsim și în sprijinirea tipăriturilor, sprijinite de acei oameni cumiți demni sfetnici pe cari i-a avut Matei Basarab, Udriște Năsturel, fratele Doamnei Elena, unul dintre cei mai mari cărturari ai timpului, apoi Bătrânul Vlădică Teofil, Mitropolitul țării, care era în fruntea tuturor lucrurilor obștești.

Tipografiile dela Câmpul Lung, apoi Govora și mai târziu strămutată la Târgoviște, au tipărit multe cărți religioase, Cazanii, Liturghiare, Pravile. cari s'au lătit pe la toți Români ortodocși.

Cetită dela un capăt până la celălalt cartea Păr. Cristescu, te inviorează, îți dă posibilitatea ca să meditezi și să-ți transpuși gândurile în minunata împrejurime a mănăstirii Arnota, acolo unde odi

nioară fețe sfinte contemplant vitejia unui popor, care era viteaz în lupte și milostiv la fapte, înainta spre acel destin, pe care l-am văzut cu toții.

Deși are prețul de 150 lei, avându-se în vedere scopul nobil ce se urmărește și fondurile ce vor fi destinate refacerii complete a mănăstirii Arnota - a

preciei munca, străduindu-ales gândul nobil ce i-a spirat de D-zeu Tatăl Cristescu, pentru grija ce a acelei ctitorii sfinte și din trecutul nostru.

Cetitorul istoric, ortodolul român, - sprijinitorul și bătrânul, - va găsi frumoase, idei mărețe de imitat!

Două mari evenimente poezia noastră actuală

Dacă, în vremea din urmă, cu trambiiari tumultuoase, țâșnind artezic din mărturisirile și condeele multor oameni (mai mult sau mai puțin competenți în arta literară), s'a spus că poezia noastră străbate timpi de proeminentă decadență, că nu mai avem poeți și nici cetitori ai poeziei, credem că s'au înșelat toți, întrucât proaspăt, - numai după un sfert de secol dela moartea ciclului de mari poeți ai neamului nostru, - doi poeți de rasă: Ion Pillat și Ilariu Dobridor creind poezia bună, desmint categoric opiniile formulate asupra poeziei la noi.

Citez aceste două nume, pentru că acestea au prilejuit, proaspăt, două mari evenimente în istoria poeziei noastre actuale: Ion Pillat a reușit să adulmece cetitorii, scoțând „Caetul verde” în două ediții; mărturie evidentă că poezia are cetitori și Ilariu Dobridor, prin volumul „Vocile singurătății”, editat de „Fundatiile pentru literatură și artă „Regele Carol II lea”, ne aduce așfranda cea mai curată, sențială și creativă poezie, rar întâlnită, în aceste vremuri.

Vom reveni pe rând asupra poeziei acestor doi poeți, căutând să o redăm cetitorilor, trecută prin sита critice la justa ei valoare, de parte de favoritismul și defavoritismul fără temei, obișnuit azi.

Vom trece apoi și la alții.

Trebuie remarcată, frumoasa trăsătură de unire ce-a făcut-o Lucian Blaga în poezia filozofică între generația poezilor mari antebelici și evenimentul Ion Pillat-Ilariu Dobridor. - Iată tot ce se poate spune despre poezia post-belică.

Socotim că nu vom supăra pe

nimeni - și chiar dacă ar - suntem conștienți că de-a tr'un colț de țară, către care foarte pușini, servim poezia și surile când se află prăvălit bisul în care pe nedrept a lită de recenzorășii noștri.

Zicem, recenzorășii noștri că în ultima vreme, critici și în genere, au fost înghețatul-mocirlă. Critici în pătrunzători ai adevăratei (o poezie clădită dupe legădamentale ale acesteia) n'au și nu există.

O mărturie evidentă, este poetul Tudor Arghezi.

Oare nu aceiași așa zice care au ridicat acum 10-15 valoarea lui apoetică la o poetică, vin azi să-l ștergă rândul poezilor? Ne'nselăm tuți!

Se vorbea despre un a Eminescu.

Despre un geniu... cine Cine este?

...„Câtă depărtare Dela delă vierme pân' la artă

Trebuie să sfărâmăm critica noastră literară; să critici buni pentru că scriitorii, vom. De asemenea avem de creație din care accepția adăpa pururi.

Această purificare ne va pe culmile jeluite.

Porniți voi critici, pe cale mai întâi, căci sigur mează scriitorii.

Pe drumul care urcați înșirați de o parte și alta treptat, treptat, înmulțindu-ș sfărul culmii!...

Porniți!

Fane George

RISIPIRE

Cânt pe viorile anilor cu degete de plâns și inima mea e cel mai trist clopot din biserica gândurilor.

Odinioară era primăvară cu lumini vii, ca și luminișele din ochii de copil.

Jucau îngeții pe mărgelele zilelor și rostogolirea lor, cântec de clopoșei, se lua la întrecere cu freamătul pădurilor și cântecul privilegiatorilor.

Dar primăvara și-a risipit florile, porumbei albi, pe oglinda visului și în locul fiecărei flori au răsărit două și în locul fiecărui vis au răsărit altele... și erau multe ca

păsările când pleacă și ca ca și când sunt multe.

Unul avea suflet de zău că-i crescuseră aripi, altul e dureț și sfielnic, altul iubea și lumina, altul întunerecul.

Dar nici unul nu zănuțua.

Voiam să le strig pe noi nu știam cum să le chem.

Oare visurile au nume?

Cânt pe viorile anilor cu de plâns și cât de trist e lor.

Delia An

Probleme școlare arădane

„Școala este puzăza naționalității statelor”
Spiru Haret

30 de ani mai de vreme, ministrul școlii românești, Spiru Haret, în pragul lui din 1907, zicea: „Școala naționalității statelor; școala școlară e mai la modă decât orice chestiune economică sau politică”. Azi, mai mult decât oriunde, este cel mai puternic mijloc de ridicare a unui popor. Germania, Franța, Statele Americane, ne stă în față. Școala deci trebuie să ne privească, ca ea să promoveze interesele reale ale româ-

nismului, nu ale internaționalismului. La noi s'a pus problema ridicării școlilor practice, dar vedem că ele sunt nevoite să-și ducă viața în localuri nepotrivite scopului. Exemple: Gimnaziul industrial-casnic-fete-Arad, liceul industrial-băieți-liceu de frunte în România, care nu are localul necesar, etc...

Orientarea copiilor spre școli teoretice, prezintă pentru populația românească a Aradului un pericol: Suntem urșiți ca și în viitor industria și economia să fie

tot în mâna străinilor. Avem în Arad un liceu teoretic „Moise Nicoară” precum și 3 gimnazii care-i furnizează elementele cele mai strălucite. (Gimnaziile: Iosif Vulcan, „Aradul-Nou” și „Sf. Ana”. Liceul are și curs inferior. Se pune întrebarea: ce fac cei 200 elevi anual, absolvenți ai gimnaziilor, când la liceele locale nu se pot plasa decât 100? Rămân șomeri, asaltând toate instituțiile publice pentru numirea ca „funcționiari la stat”.

Se impune o transformare

Gimnaziul „Iosif Vulcan”, de sub conducerea d-lui M. Vitez, care a dat frumoase elemente liceelor locale și care de 20 de ani a deservit populația săracă a județului Arad, a cerut Ministerului să fie transformat în gimnaziu comercial.

Trebuie să se știe că la această școală 85 la sută sunt români, iar în viitor fiind să fie 90 la sută și 100 la sută români. Copiii minoritarii se duc la liceu și școala comercială.

Examenle de admitere din luna Iunie a. c. ne stau în față. În timp ce la liceul „Moise Nicoară” s'au prezentat copiii de „bani gata” și la Liceul Comercial numai 24 de români din 50 de copii — evrei fiind 11 — la gimnaziul „Iosif Vulcan” s'au prezentat 58 de elevi dintre care 80 la sută au fost români din straturile joase ale societății și nici un evreu.

Cum Liceul comercial, de sub conducerea destoinicului director d. Vasile Suciu, luptă din greu spre a avea cursul inferior extrabugetar, măsura ministerului instrucțiunii de a transforma Gimnaziul „Iosif Vulcan” în gimnaziu comercial e nu numai bine venit, dar — prin faptul că 50 de absolvenți ai gimnaziului nu mai rămân șomeri, ci fiind la dezvoltarea comerțului și indus-

triei românești — e salvatoare. Chiar d. Vasile Suciu, directorul Liceului Comercial, într-o ședință a corpului profesoral al Gimnaziului „Iosif Vulcan” din 28 Ianuarie 1937, a făcut o declarație în sensul vederii noastre.

Să se mai știe că absolvenții Gimnaziului comercial au dreptul de a face armata cu termen redus, și că, dacă n'or putea urma toți cursurile Liceului comercial, în loc de șomeri avem mici comercianți români.

Să se mai știe că suntem la graniță, că majoritatea comercianților arădani sunt „minoritarii dubioși”, că populație românească modestă a Aradului cere orientarea fiilor lor spre școli practice, nu teoretice.

Marele Haret a fost înțeleptul vremilor de acum 30 ani, când cerea școlii, sacrificii cât mai mari pentru școli, deși nu aveam în vechiul regat decât câteva sute de străini în Dobrogea, iar azi — continuatorul operii lui Haret, d. C. Angelescu, care a revoluționat școala românească sub toate raporturile, credem că ascultă glasul românilor Arădani, rezolvând în mod satisfăcător această problemă școlară, această problemă românească dela frontiera de Vest.

P. I. Tomescu

INFORMAȚIUNI

Consiliul superior al avocaților a admis ieri dimineață strămătarea procesului avocaților Dem. Dobrescu, Georoceanu și Vlădescu la Brașov.

D. Vulcănescu sa prezentat la ministrul finanțelor, d. Cancicov, căruia i-a făcut un raport detaliat despre acest caz.

Pe de altă parte d. Mirto a plecat în Capitală, sesizând și el personal pe d. ministru al finanțelor care a dispus o anchetă.

Banca Națională a cerut guvernului să facă o intervenție la Paris, cerând ca România să nu suferă nici o pagubă de pe urma devalorizării francului francez. Această cerere se bazează pe faptul că acum câțiva timp, când s'a svonit că francul va fi devalorizat, statul român a cerut Parisului ca întreg stocul românesc de franci, imobilizat la Paris să fie convertit în lire sterline. Această convertire nu s'a făcut atunci și în consecință statul nostru crede că n'are nici o răspundere și se va menține la punctul de vedere că el nu trebuie să suferă pagube.

D. Vulcănescu' directorul general al vămilor, care se află de ieri la Eforie, a făcut, în cursul serii, o descoperire care a făcut valvă. D. Vulcănescu a zărit pe malul mării un vapor, care venea dinspre Constanța. Vaporul ajuns la țarm a fost ancorat, iar după ancorare s'au descărcat lăzi și colete cari au fost tran-

sportate, în taină, la vila lui Eduard Mirto, dela Eforie. D. Vulcănescu, bănuind că este vorba de o contrabandă, a dispus cercetări. A chemat pe d. inspector general vamal Anghel și l'a însărcinat să facă o descindere la vila d-lui Mirto.

Se afirmă că printre lucrurile cumpărate de d. Mirto în Franța se află vreo 50 lăzi.

Mitropolitul Gurie a tipărit recent la tipografia A.B.C. din Capitală o broșură intitulată „Denunțarea complotului apocaliptic”. Prin această lucrare înaltul Chiriarch aduce atacuri vehemente la adresa unor cinstite fețe bisericesti, în legătură cu cunoscutele acuzații ce i s'au adus în calitate de conducător al Mitropoliei Basarabiei. În urma unui ordin al ministerului de interne, broșura a fost confiscată.

SE CAUTĂ de urgență funcționar de birou, român: să cunoască mașina de scris și lucrări de contabilitate
A se adresa la ziar.

Studentii absolvenți ai anului III dela Facultatea de drept din Cluj, au organizat Miercuri seara la orele 9 frumoasă agapă în onoarea dlui profesor univ. Avrelia R. Ionașcu, titularul catedrei de drept civil român. Agapa a avut loc în grădina de vară a restaurantului „Brânzaș”.

„CORSO”, Arad
 Telefon 2065
 2/2, 5, 7 1/2, și 9^{1/2}
 Plafon descoperit
 Lei 15 și 20
 Program dublu
 Căna mi-e viața
 Zsöke Szakál,
 Mary Loseff,
 Otto Wallburg

„Matura”
 Simone Simon,
 Herbert Marshall

CAFENEA-RESTAURANT „ROYAL”
 Dr. I. C. Brătianu 27
„MIȘOARA”
 Prețuri reduse
 Muzică de primul rang
 Bună dispoziție

The 3 Ladies
 trupă de girls
ANDOR, NYA NEDELCU, ENARDT CLARIS, HRISTEAN ELISABET

„4 NERMESAN”
 vocal-band

Grădina de vară a RESTAURANTULUI AUER
 Mâncări și băuturi excelente. Atmosferă plăcută. — Muzică. — Dans. — Prețuri ieftine! Deschis până'n zori.
Grătar special!

Bicicleta „BARONIA”
 este marca anului 1937. — Cea mai perfectă marcă germană. Diamantul bicicletelor germane. — Intruște avantajile tuturor mărcilor de biciclete.
Toți trebuie s'o încerce spre a se convinge.
 Prețuri foarte reduse. Plata în rate avantajoase. Prospect gratuit.
HAMMER SIGISMUND și FIUL ARAD, Bul. Reg. Ferdinand No. 27.

Ce ascultăm la radio

Duminică 5 Iulie 1937:

RADIO-ROMANIA
RADIO-BUCUREȘTI
 ORA DIMINEȚII
 7,30 : Deschiderea emisiunii.
 — Gimnastică ritmică.
 — Radio jurnal.
 Concert de dimineață (discuri).
 Sfaturi gospodărești și medicale.
 8,30 : Inchiderea emisiunii.
 9,55 : ORA RELIGIOASĂ :
 I. — Clopote.
 II. — Serviciul religios transmis dela Sf. Patriarhie.
 13,00 : Ora. Culturale, Sport, Cota Dunării.
 13,10 : Concert de prânz. Orchestra Jean Sibișeanu; canto : Lya Crăciunescu
 14,10 : Radio jurnal : Ora, Mersul vremii, Bursa. Știri interne și externe.
 14,25 : Continuarea concertului.
 14,45 : ORA VESELĂ : ION MANU
 ORA SATULUI :
 15,00 : Cunoștințe folositoare de Dr. Popa Păun.

15,15 : Muzică populară Niță Sandu (Fluer).
 15,35 : Valeriu Măgureanu : de vorbă cu sătenii.
 15,55-16,15 : Petre Bulzan (clarinet) și Pintilie Stan (armonică).
 Matchul de foot ball „România-Polonia” (Transmisie din Lodz).
 19,00 : Ora. Mersul vremii.
 19,02 : Răspunsuri tehnice.
 19,12 : Concert de muzică distractivă și populară. Orchestra Vasile Julea : canto : Mia Braia și Petre Alexandru.
 20,30 : Concertul Asoc. antiaeroco-lice „Trezvira” (Cernăuți).
 21,30 : Concertul Corului Asoc. Culturale C. F. R. cond. de Georgescu-Postelnicu.
 22,05 : Concert de flaut și Orchestră : Prof. Walter Schultz (Ankara) acomp. de Orchestra Radio, dir. de Th. Rogalski.
 22,30 : Radio jurnal.
 22,40 : Rezultatele sportive de Radu Vasilescu.
 22,55 : Concert de seară. Orchestra Radio, dir. de Th. Rogalski.

La Oradea
 folosiți hotelul și băile
„Rimanoți”
 Apă caldă și rece la orice oră, calorifer — tot confortul.
 Curățenie exemplară.
 Băi de aburi, cadă și bazin. Coafor, masaj și pedicură — Telefon 147.
 Autocar în gară la toate trenurile
 Prețuri exemplar de reduse.

Mai multă atenție din partea poliției

Periclitarea sănătății cetățenilor din Arad

În timp ce la București se iau drastice măsuri de salubritate, publicul local rămâne la discreția arhitecților cari nu urmăresc decât câștigurile personale

— Cei în drept nu se cred datori să intervină? —

ARAD, 3. — Cotidianele din București ne aduc îmbucurătoarea veste că d. Gheorghe Moțățeanu, secretarul general al Prefecturii poliției Capitalei, a dat o circulară către toți șefii circumscripțiilor polițienești în subordine, prin care li se dispune să ia drastice măsuri ca orice dărâmare de imobile, acolo unde e cazul să se facă alinieri de străzi, sau să se construiască edificii noi, să fie efectuate numai cu

respectul sănătății cetățenilor. Circulara precizează că, motivele emiterii ei se datorează faptului că dărâmarea imobilelor se face fără a fi stropite în prealabil, ca să se împiedece răspândirea prafului și în același timp nu construiesc înaintea de începerea lucrărilor împrejmuiri apărătoare cari să împiedece răspândirea molozului în părțile pe cari circulă publicul pieton.

mai ales că locuiește pe aceeași stradă, a protestat prelinzând oamenii ce măturau strada de molozul împrăștiat pe ea să se oprească și s'o ude mai întâi. În loc să fie ascultat, nepăsători, măturătorii, și-au văzut mai de parte de treburi, sub privirea indiferentă a arhitectului, care asista impasibil, depe trotuar, la această scandalosă scenă.

Situația dela Arad

În acest timp, la Arad, nu ia nimeni măsuri asemănătoare împotriva condițiilor cu totul insalubre în care se fac edificările.

Pe diferite străzi, sunt zilnic înălțați nori gri de praf așa de dăunător sănătății cetățenilor, praf care este inspirat de marele public localnic, dăunându-i-se sănătatea roasă de atâtea și atâtea boli cari s'au cubărit în partea

locului. Și oamenii arhitecților constructori, pe lângă acest mare neajuns ce ni-l produc, mai devin și recalitrânți atunci când, câte un cetățean revoltat, protestează.

E cazul petrecut Sâmbătă, 3 Iulie 1937, pe strada Vasile Goldiș Nr. 9, unde se fac reparațiile imobilului situat acolo.

Un arădan justificat revoltat

D. chestor Traian Iancu, pe care-l știm fanatic luptător pentru respectul legilor, nu crede că dispoziția luată la București — de o pildă — este locul a se aplica și la Arad?

Șeful circumscripției II-a de poliție, în raza căreia intră strada Vasile Goldiș, nu se socoate dator să intervină? Nu?!

Horia I. Gheorghită

BULETIN EXTER

BERLIN, 3. (Rador). — Aseară la orele 20,30 o plozie s'a produs în mina General Blumenthal, dela Prochla. Deocamdată victimele se cifrează la trei morți și 20 de răniți.

VARȘOVIA, 3. Înainte de a părăsi Polonia M. Carol II, a oferit 10.000 de zloți pentru populația Varșovia și Cracovia.

BERLIN, 3. — O violentă explozie s'a declarat ieri risă de ulei mineral din Wiesbaden. O parte din prafușii prăbușiți îngropând 25 de muncitori, dintre cari 17 sunt răniți.

MOSCOVA, 3 (Rador). — Circulă zvonul, neconfirmat, soția Mareșalului Tukacevski ar fi inebunit, iar fiica sa, în vârstă de 12 ani s'ar fi sinucis.

LONDRA, 3. — Până acum au fost scoase din galerii de cărbuni din Chesteron, prăbușite din cauza unei explozii, 18 cadavre. Numărul total al victimelor, împreună cu cele rămase în viață, este 30.

LONDRA, 3 (Rador). — Grație muncii neîntrerupte de săvare au fost scoase 27 de victime din mina de cărbuni Chesteron.

IERUSALIM, 3. (Rador). — Un atentat s'a comis ieri la locuința primarului arab al orașului Betleem. Soția primarului, din fiecele sale au fost grav rănite. Atentatorul a reușit să scape.

Candidații partidului Național-Creștin la alegerea județene din Bihor

ORADEA, 3. — În vederea alegerilor județene din județul Bihor, cari se vor ține la 20 Iulie, organizația locală a partidului Național-Creștin și-a depus lista, cu semnul svastică pe linia dreaptă culcată.

Numele candidaților, — cari reprezintă toate păturile sociale ale județului Bihor — precum și activitatea desfășurată până acum de ei, sunt o cheazăsie că vor întruni majoritatea voturilor românilor conștienți din Bihor.

Redăm mai jos lista, cu numele tuturor candidaților:

Aurel Popa, profesor Liceul „Em. Gojdu, fost prefect, Oradea, Dr. Dumitru Mangra, avocat Oradea, vicepreșed. org. partidului Național-Creștin, Gheorghe Bordașiu, inv. dir. Sabolciu, vicepreșed. org. partidului Național-Creștin, Traian Negrușiu, industriaș, agricultor Talpoș, șeful plas. Tinca, Ioan Goldiș, agricultor, Mocirla, șeful sect. Beliu, Dumitru Caba, agricultor Beznea, Ioan Butiri, agricultor Beznea, șeful sect. Aleșd, Pavel Dărăban, agricultor Răbăgani, șeful sect. Beiuș, Nicolae Fîru, dir. școl. Oradea, fost deputat, vicepreșed. org. Național-Creștin, Nicolae Sabău, agricultor Săldobagiu de Barcău, șeful sect. Săld, Dr. Salvator Iacob, proprietar, Lugașul de Jos, secretar gen. org. Național-Creștin, Gavril Ioan, preot Husasăul de Criș, șed. org. Național-Creștin, Modog, agricultor Valea Criș, Iosif Sălăjean, preot, cel Gojdu Oradea, Șarad, și Secueni, Gheorghe Ciora, agricultor Tobolna, Sănnicolau, Dr. Ștefan Ștefan, avocat public, Ceica, Ceica, Iosif Șipos, agricultor, șef de sector, Ioan Căpăț, șef Liceul Em. Gojdu, Petru Pop, agricultor Ștefan Capota, agricultor, Corneli Givulescu, Academia Teologică Oradea, Teodor Bonta, Săcădat, Gavril Albu, Oradea, dr. Dumitru Petrușor Liceul Em. Gojdu, Teodor Precup, agricultor lau, Gheorghe Raba, Coșdeni-Beiuș, Nicolae, cultor Sabolciu-Tileagăroș, pensionar, Oradea, Ștefan Ștefan, agricultor Talpoș, Dumitru, agricultor Varviz Marghita, orghe Crișan, pensionar Justin Lași, muncitor dr. Gavril Petruș, avocat șeful plasei Marghita Popa, avocat Oradea, lăncierilor și șeful Plasei dr. Ionel Moldovan, avocat dea șeful plasei Văscău

Fortunoase desbateri la subcomitetul de neinterventie

Nota italo-germană n'a fost acceptată. — Desbaterile s'au amânat pentru o dată ce se va fixa ulterior

LONDRA, 3. — Comunicatul ședinței subcomitetului de neinterventie afirmă că reuniunea, după desbaterile care au avut loc, s'a amânat pentru o dată ulterioară, pentru că reprezentanții diferitelor țări să aducă la cunoștință situația creată.

După ce reprezentantul Italiei și Germaniei au prezentat punctele lor de vedere, delegatul belgic a declarat că guvernul belgian dă deplină aprobare propunerii franco-britanice.

Reprezentanții Cehoslovaciei și Suediei s'au exprimat în termeni identici.

D. Corbin, reprezentantul Franței a declarat, în ce privește propunerea de recunoaștere a calității de beligerant pentru ambele tabere în lupta în Spania, că aceasta este o chestiune politică, care are drept efect o schimbare în statutul actual politic al celor două tabere, ridicând guvernul generalului Franco la nivelul guvernului spaniol legal.

O vie activitate diplomatică

LONDRA, 2 (Havas). — În cursul schimbărilor de vederi cari au avut loc ieri seara și azi dimineață între reprezentanții Angliei, Franței, Germaniei și Italiei, s'a căutat să se justifice atitudinile adoptate ieri în ședința subcomitetului de neinterventie și să se arate dorința fiecăruia din cele patru state de a ajunge la un acord internațional în chestiunea spaniolă.

În special în cursul dimineții, activitatea diplomatică a fost deosebit de vie pentru a pune această dorință în practică în cel mai scurt timp posibil. D. Corbin a plecat azi dimineață la Paris pentru a examina împreună cu d. Delbos noua situație creată prin nota de ieri a Germaniei și Italiei. Dsa revine Duminecă seară la Londra. D. Eden menține contact permanent cu d. Chamberlain.

Spre deosebire de d. Baldwin,

D. Corbin a precizat, în această privință că guvernul său nu este dispus să se angajeze pe această cale. Este bine cunoscut că puterea navală a celor două părți în luptă nu este egală și că controlul ar fi exercitat de către cel mai tare. Este de asemeni bine cunoscut că niciuna din cele două tabere nu sunt în stare să exercite un blocus eficace.

O astfel de situație ar aduce mari prejudicii comerțului internațional legitim și ar putea provoca incidente serioase.

D. Maiski, reprezentantul Sovietelor a declarat că guvernul sovietic aprobă propunerea franco-britanică; în ce privește propunerile italo-germane, guvernul său ține să și rezerve atitudinea.

Lordul Plymouth a declarat că planul de control ar fi lipsit de un element esențial al său, dacă supravegherea navală ar fi eliminată. Propunerea făcută de guvernele italian și german nu poate fi acceptată de guvernul britanic.

win, care lăsa d-lui Eden întreaga inițiativă în politica externă d. Chamberlain este de fapt animatorul actualei politici externe a Marelui Britanii. Luni dimineață se va ține un Consiliu de miniștri la Londra. D. Eden va face o expunere asupra conversațiilor pe cari le-a avut și le va avea până luni, în legătură cu Spania.

Comentariul presei engleze

BERLIN, 3. — „Voelkischer Beobachter” ocupându-se de ședința comitetului de neinterventie, scrie între altele: „Nu mai rămâne decât să se constate că Londra s'a pus în același front cu Moscova și Valencia, în timp ce însăși Franța n'a luat o atitudine definitivă.

Nu este greu să se prevadă că de aci înainte relațiile internaționale vor fi mult îngreunate, prin

faptul că Marea Britanie ia astfel de poziție favorabilă manevrelor bolșevice în domeniul internațional.

Presă italiană

MILANO, 3. — „Popolo d'Italia” precizează că propunerea unui control naval exclusiv franco-britanic este absurdă și inadmisibilă.

Ziarul critică unele atitudini franco-britanice cari amenință să ducă la deschiderea frontierei Pirineilor și la denunțarea angajamentelor asupra neinterveniei.

Presă franceză

PARIS, 3. — „Echo de Paris”, scrie: „Contra propunerile germano italiene sunt evident bazate pe ipoteza credulității, naivității și timidității franco-britanice, aproape nelimitate. Dar opinia ministerelor externe ale Franței și Angliei este formată: Ele consideră propunerile Berlinului și Romei drept o manifestare de forță, menită — după părerea autorilor lor — de a consolida sub egida guvernului din Salamanca pozițiile Germaniei și Italiei în Spania.

După informații din sursă diplomatică, generalul Franco, a cărui campanie dela Bilbao a costat 22.000 oameni, ar fi adresat un apel insistent Fuhre-ului. Astăzi am cunoscut răspunsul său.

„Le Matin”: „Dacă Franța și Marea Britanie s'ar angaja să cadă de acord asupra dreptului de beligeranți a celor două tabere din Spania, aceasta ar însemna să se arunce cu ochii închiși într-o aventură plină de primejdii.

„L'Humanité” cere ca frontiera franceză să fie deschisă între Franța și teritoriul guvernului spaniol.

Ultima oră

Nouă măsuri antisemite luate în Germania

BERLIN, 3. — Guvernul german a luat o serie de măsuri antisemite în Silezia de sus.

Până acum nu se luaseră măsuri în această provincie, deoarece convenția germano-polonă din 15 Mai 1922 interzicea măsuri discriminatorii pe teritoriul care fusese supus plebiscitului. Cum însă convenția aceasta, semnată la Geneva, a expirat la 15 Iunie, o lege ce a fost publicată ieri, fiind semnată de d. Hitler, hotărăște:

Funcționarii evrei din Silezia de sus germană, sunt puși în retragere cu începere dela 31 August 1937 iar metișii evrei cu începere dela 31 Decembrie a.c. Notarii și giranții evrei sunt desțituiți. Autorizațiile de funcționare a medicilor, dentiștilor, veterinarilor și farmaciștilor evrei; acordate dela 30 Ianuarie 1933, sunt

anulate cu începere Septembrie 1937. Medicii cari conduc spitale și clinici sociale creștine vor fi desțituiți la aceiași dată. Medicii și dentiștii creștini și spitale nu vor putea exercita profesiunea decât sunt stabiliți în Silezia August 1914 și pot desăvârși că au luptat sau că au pierdut în război sau soț.

Guvernul german în dreptul de a anula noile făcute în Silezia de sus Noembrie 1918 până la nuarie 1933.

Legea este semnată dolf Hess, dr. Guering, justiției și dr. Frick, interne și înțră în vigoare cu începere dela 15 Iulie 1937.